

Ruska ofenziva se začela.

V nedeljo, dne 4. junija, so Rusi pričeli z ofenzivo proti naši fronti. Borba traja z veliko srditostjo na bojni črti, ki je dolga 350 km in sega od Besarabije do Pripjet-močvirja. Najhujši sovražni pritisk je severno od Cernovic, v kotu med Dnjestrom in državno mejo. Naši so se morali dne 5. junija pri kraju Okna (severno od Cernovic) umakniti pred rusko silo za 5 km proti jugu v ugodnejše postojanke. Zelo srčiti boji so tudi ob Strypi, pri Tarnopolu in v Voliniji. Na jugu hoče sovražnik prodreti proti Cernovicam, na severu pa proti Lucku. Nekatera poročila pravijo, da imajo Rusi na fronti od rumunske meje do mesta Kolki ob Stryu (severno od Dubna) zbranih do dva milijona mož. Ker se Rusom prvi sunek vsled našega odločnega odpora ni posrečil, smemo upati, da Rusi s svojo ofenzivo, s katero hočejo razbremeniti Italijane, ne bodo uspeli.

Ruski uspeh pri Okni.

Vojni poročevalni stan piše: Samoumevno je, da vsaka velika ofenziva začetkom doseže kak kratek uspeh. Tako je prvi mogočen ruski sunek pri Okni ob Dnjestru popolnoma kratek uspeh. Tukaj, kjer je bila ruska artilerijska priprava nenavadno temeljita, so naše postojanke porušili in razdrobili, žične ovire uničili in se le potem med velikanskimi izgubami udrl v našo prvo črto. Ondotne naše čete so dobile povelje, da se umaknejo na drugo, 5 km južno ležečo črto. Pustili smo tamkaj 16 starih topov. Ker so bili vzdani, jih nismo mogli rešiti in smo jih razstrelili.

Strahovito streljanje.

Iz Ogrskega poročajo, da se sliši streljanje z ruske fronte celo v dolino Ung, torej 200 km daleč. Streljanje mora biti strahovito.

Kako se Rusi bojujejo.

Iz vojnega poročevalnega stana se poroča: Značilno za rusko vbojevanje je, da Rusi pripravijo svoje napade zelo temeljito z artilerijskim ognjem. Potem izvrši glavno nalogo njih infanterija, ki naskakuje naše postojanke srčno in hrabro. Zdi se, da imajo Rusi še močne in številne rezerve, kajti svojim ljudem ne prizanašajo niti najmanj. Na nekaterih mestih so skupina za skupino naskakovali po 10 do 12krat. Bitka še bo dolgo trajala, predno bodo izrabili svoje rezerve in vojno gradivo. Sovražnikove izgube so izredno velike. Na nekaterih točkah je naša artilerija Ruse kar na kupe pokosila.

Dva milijona Rusov.

Vojni poročevalec „Pester Lloyd“ piše, da imajo Rusi proti naši blizu 400 km dolgi fronti za sedanjno ofenzivo pripravljenih najmanj 2 milijona mož.

Voditelj nove ofenzive.

Piše se, da vodi sedanjo ofenzivo proti nam francoski general Pau.

Kako je sedaj na Poljskem.

Janez Hlebič, doma od Sv. Križa pri Mariboru, nam piše dne 27. maja iz Przemysla:

Nahajam se v svetovnoznani trdnjavi Przemysl. Kmalu bo leto, ko je padla ta mogočna trdnjava našim nazaj v roke. Veliko veselje je takrat zavladalo med nami. Spominjali se bomo tega dneva, to je dne 2. junija, slovesno tudi tukaj.

Ko smo prvič dobili „Slovenskega Gospodarja“ semkaj, smo se kar trgali zanj. Sedaj smo šele videli, kaj nam je domači slovenski časnik. Dosedaj smo bili kakor odrezani od sveta. Pa je tudi vreden naš ljubljenski „Slovenski Gospodar“, da se ga podpira; saj vendar prinaša razne novice iz domačega kraja, pa tudi točna boja poročila, posebno pa nas zanimajo dogodki naših junakov na laškem bojnem polju. Imenitno si jo tudi pogodil, „Slovenski Gospodar“, ko si zastran grdega, nemoralnega življenja nekaterim možem in ženam bral levite. Mi pa se bomo potrudili, da bomo zvesto služili cesarju in ljubi domovini, pa tudi Bogu verno, da nas bodo naše dobre mamice z veseljem in radostjo sprejele, ko se vrnemo, ako Bog da, domov.

Poljska je kaj lepa dežela. Delal bi ji krivico, ako bi rekel, da so Poljaki leni za delo, kakor smo to slišali. Imajo lepo obsejano polje; posebno rž je silno lepa, pa tudi živino imajo lepo, posebno holandsko pleme je kaj čedno. Pač pa je tukaj še vse bolj drago kot v Mariboru. Tako n. pr. stanje 1 liter mleka v Lvovu 1 K, 1 kg mesa pa 8 K, vino sploh ni za kupiti. Videli smo mnogo sveta tudi zunaj Galicije, n. pr. v Rusko-Poljski in v Voliniji. A kaj več pisati ni dovoljeno, ker bi nam pismo vojaška cenzura pristigla.

Srčne pozdrave pošiljajo: Mayer Janez iz Svečine, Ivan Zupanc in Anton Kovač, četovodje; desetnika Jurij Lešnik iz Maribora, Karl Krajnc iz Dobrne; Jožef Spindler od Sv. Ane na Krembergu, Frano Kump iz Sovjaka pri Sv. Juriju na Ščavnici, Janez Hlebič od Sv. Križa pri Mariboru, Frano Lep

iz Selnice ob Dravi, Karol Božič iz Lučau, predmostarji; Karol Kacič iz Laškega trga, Jožef Premst od Sv. Marjete na Dravskem polju, Pavel Domadenik iz Hoč, Lenart Drašak od Sv. Lenarta v Slov. gorici, Alojz Farazin od St. Ilje v Slov. gor., Jakob Koželj iz Metlike, Jakob Dobersšek iz Loč, Alojz Novak iz Vrhnike, Frano Govedič iz ptujske okolice in Valentin Lorbek.

Italijansko bojišče.

Od kar je izšla zadnja naša številka, smo dosegli velike uspehe na italijanskem bojišču. Zavzeli smo razven drugih utrdb prevažni laški trdnjavi Asiago in Arsiero. To se je zgodilo dne 30. maja, a Kadorin, še si do danes ni upal te izgube javiti italijanskemu ljudstvu.

Od tega časa sem se vrši naše prodiranje na italijanskem bojišču mirnejše. In to po naši lastni volji. Ako bi hotelo italijansko armadno vodstvo in čas se ne sklepati iz tega, da ne moremo več naprej, se bomo tudi v tem oziru bridko prevarili. Hitrost našega prodiranja smo morali zmanjšati, da uredimo vsa opravila v ozadju, kakor je zgradba novih cest, dovoz živit, municije itd., ter da dame odmor tudi našim četam, ki so po takih naporih potrebni počitka, ter jih usposobimo za nove velike čine. V napadalnem prostoru stoji sedaj proti nam glavna sila italijanske armade, kolikor ni vezana na primorsko in koroško fronto in na nenapadene dele tirolske fronte. Za napad na glavno italijansko moč se je treba skrbno pripraviti.

Asiago in Arsiero padla.

V torek, dne 30. maja, sta se trdnjavi Asiago in Arsiero udali avstrijski vojaški sili. Naši so v obeh mestih uplenili obilo vojnega gradiva. Z zavzetjem teh dveh trdnjav so prišle v naše roke velevažne postojanke. Trdnjavska veriga, ki brani vhod v veliko italijansko ravnino, je pretrgana.

Asiago je manjše mesto z približno 4000 prebivalci in leži v dolini reke Assa. Od Asiaga do mesta Bassano, kjer se pričinja velika italijanska ravnina, je približno 18 km. Okolica mesta Asiaga je zelo pušča in nerodovita. Arsiero pa leži v rodoviti dolini reke Astico. Od tega mesta je še samo 5 km do široke ravnine. Arsiero šteje 6000 prebivalcev.

Kje stojijo naše čete?

Naš III. armadni zbor, ki je zavzel Asiago, se je pomaknil od mesta še dalje proti jugu in severozahodu ter je severozahodno od mesta zavzel dvorišče Mandriele ob državni meji. Izhodno od Asiaga stojimo sedaj na višinskem grebenu, ki je oddaljen 3 km od mesta in odkoder je še kakih 14 km do globoke lombardijske ravnine. Pri Arsieru, kjer stojijo prestolonaslednikove čete, smo se pomaknili zadnje dni tako daleč naprej, da imajo naši samo še do 4 km hoda do imenovane ravnine. Tukaj smo zavzeli važne utrdbne Monte Corbin, Monte Cimone, Tresche in Cesuna (na višinah med Arsierom in Asiagom). Jugozahodno od Arsiera so si naši priborili prehod čez reko Pozina ter so se utrdili na višinah južno od reke. Od naše črte pri Pozini do lombardijske ravnine in do trdnjave Schio je 10 km. Na črti Arsiero-Pozina se Italijani krčevito branijo in mestoma srčito napadajo naše postojanke. Zahodno od Pozine prestopi bojna črta pri 2233 m visoki gori Pasubio državno mejo in gre v jugozahodni smeri do mesteca Chiesa, ki leži na južnem Tirolskem v dolini Valarsa (5 km od državne meje), katera se pri Roveretu izliva v Adijo. Od Chiese gre fronta zopet v severozahodni smeri čez Zugno Torto (10 km od državne meje) proti Adiji in od tam dalje proti zahodu.

Veliko število ujetnikov. — Naš plen.

Od začetka našega napadanja v južnih Tirolah (15. maja) do 4. junija so naši ujeli okrog 40 tisoč Italijanov, med temi 888 častnikov. Uplenili pa smo 304 topov in blizu 200 strojnih pušk. Samo dne 3. junija je prišlo nad 5000 Lahov v naše ujetništvo. Ker se je posebno zadnje dni število ujetnikov izvanredno pomnožilo, znači, da ne mirujemo popolnoma in da so boji naših čet uspešni.

Strašni naši topovi.

Karol grof Scapinelli piše z dovoljenjem vojnega tiskovnega stana: O naših napadih na pas italijanskih trdnjav se mi je poročalo: Italijani so vedno računali z našim napadom. Vedeli so celo, v kateri smeri bodo napadli naši. Zahvaliti se moramo strašnemu učinkovanju naših topov, da kljub temu niso mogli vzdržati našega prvega napada. Natančno so zadevale naše krogle italijanske jarke, naša pehota je napadala vedno v pravem trenutku in je udrla s prvim nastopom v sovražne postojanke. Kljub veliki hrabrosti italijanske pehote ni vzdržala našega navalna, kar dokazuje, da naša pehota prekaša italijansko, katere podobne napade je vzdržala že pri

Soči celo leto. Italijani so upali, da se bo pozneje med našim napredovanjem znižala sila c. in kr. čet. Nemogoče se jim je zdelo, da bi moglo ostati naše topništvo, posebno težki topovi, na strani pehote glede na tozaštevno ozemlje in ker slove italijanske tehnične čete po celim svetu in vejo natančno, kako se popolnoma poderejo ceste in mostovi v prelazih gor. A naše izkušnje so omogočile, da je bilo naše topništvo vedno pravi čas na svojem mestu; naši poljski in gorski topovi so vedno sledili pehoti; tudi težki topovi niso veliko zaostajali. Složno delovanje vseh naših čet, njih obhodovalja vredno delo, njih velike izkušnje v vojskah na gorah so omogočile, da smo dosegli tako velike uspehe.

Moč italijanskih bojnih sil.

Z dobro poučene strani se poroča o moči bojnih sil, s katerimi Italija trenutno razpolaga. Armada obstoji, ali bolje rečeno, je obstojala iz 1.200.000 dobro izvežbanih čet. Od teh se jih mora pa najmanj 300.000 odšteti (mrtvi, ranjeni, bolni in ujeti), 50.000 mož je v Afriki, 60.000 v Valoni, 100.000 kot rezerve v Siciliji in južni Italiji, to je skupno 500.000 mož, ki odpadejo za bojišče. Proti avstrijski ofenzivi ima sedaj Italija samo 700.000 dobro izvežbanih mož, ki so razdeljeni ob celi bojni črti. K temu pride še 800.000 do 1.000.000 mož, ki so le malo ali pa prav nič izvežbani. Tudi topov imajo Italijani razmeroma malo, a posebno primanjkuje težke artilerije in konj.

Bog je varoval naše čete.

Z južnega Tirolskega se nam piše:

Kakor se človeku milo stori ter poln veselja stisne roko dragemu tovarišu, ki ga obišče v tujini, ravno tako se razveselimo slovenski vojaki vsake številke „Slovenskega Gospodarja“, ki nas kot zvest tovariš obišče v strelskih jarkih. Naš priljubljeni list nam prinaša novice iz domovine, mi mu pa poročamo z bojišča. Sedaj s ponosom poročamo vsem prijateljem, da smo že v sovražni deželi. Preko italijanskih trupel so naši hrabri slovenski vojaki udrl v Italijo. Gotovo ni samo naključje, da smo ravno na obletnico vojne napovedi predrl bojni črto in pognali kletega sovraga preko meje. Veliko število ujetnikov, vojnega materijala, topov in strojnih pušk je moral stic polentar neprostovoljno pustiti. Ključno so korakali vojni ujetniki mimo naših postojank. Marsikateri Lah si je gotovo vse drugače predstavljal vhod v „neodrešene“ dežele. Res, obhodovalja vredna je odličnost našega vojaka. Obenem moramo reči, da je Bog varoval naše čete vseh nesreč. Le malo jih je, ki so v osvobodilnem boju za ljubo domovino položili glavo k večnemu počitku. In duh njihov je splaval v neskončne višave, kjer pri Bogu uživajo plačilo svojega truda. Spomin njihov je zapisan v zgodovini našega polka na veke. Vas pa, dragi v ljubi domovini, ki tudi prenašate bridkosti vojne, naj z upom navdaja misel, da se vsi borimo za obstoj naše avstrijske in slovenske domovine. In v tem boju moramo zmagati. Slovenske žene in dekleta! Mi v bojni črti čutimo z Vami Vaše napore in težave, upamo pa, da nam Bog kmalu odvzame vojno šibo. Upamo, da bo kmalu zasvetila zvezda ljubega mira, ki bo pripeljal drage in ljube nazaj v domačo hišo.

Vsem znanim pošiljajo pristrčne pozdrave: Alb. Planinec, iz Tržiča na Kranjskem; Ivan Sakešek, od Novecerkve pri Ptuj; Jožef Planinec iz Vidma p. Krškem; Pavel Planinec iz Koprivnice na Štajerskem in Jožef Planinec iz Brežic ob Savi.

Velika pomorska bitka.

Med Angleži in Nemci se je odigrala v noči od dne 31. maja na 1. junij velika in srčita pomorska bitka pri Skageraku ob severnozahodni strani Danske. Udeležilo se je bitke od nemške strani 45 velikih vojnih ladij, od angleške strani pa 64, zračen pa še veliko število torpedovk, torpedovskih rušilcev in podmorskih čolnov, tako da lahko z mirno vestjo rečemo, da je bilo na bojišču okoli 200 ladij. Angleži so izgubili, kolikor je dosedaj znano, gotovo nad 15 ladij in okroglo 9000 mož, Nemci vsaj 9 ladij, koliko moštva, se ni razglasilo. Angleška izguba na ladjah ni samo na številu ladij večja, ampak tudi po njih velikosti; kajti potopljene angleške ladje so merile okroglo 150.000 ton, nemške okrog 25.000 ton. Bitka je ostala neodločena, angleško in nemško vojno brodogrje se je po bitki lahko mirno in nemoteno vrnilo v svoja zavetja. Nemce navdaja veliko veselje in navdušenje, ker se jim je posrečilo zadati močnejši angleški mornarici tako velike izgube.

Začetek bitke.

Ker se je zadnji čas angleško brodogrje večkrat prikazalo ob južni norveški obali, je dne 31. maja odplulo nemško brodogrje v dansko-norveško vodovja, da prisili Angleže v bitko. Ob štirih popoldne sta se sovražnika zapazila pri Skageraku. Angleži so se